

MÄESUUSATAMISE ÕPPEKAVA

Treener I aste (tasemekoolitus 60 tundi, sellest 30 tundi mäesuusatamises)

Eesmärk : anda treenerile/ juhendajale algteadmised tööks mäesuusatamise treeningrühmaga

Koolituse temaatika	Tunde
1. Mäesuusatamise kui ala lühiiseloostus ja ajalugu	2 L
- mäesuusatamise kui spordiala iseloostus ja areng	
- mäesuusatamise korraldus maailmas ja Eestis	
- mäesuusatamise arengusuunad	
2. Mäesuusatamise treeningu põhimõtted	4 L/S
- mäesuusatreeningut iseloostustavad tegurid	
- teguritest lähtuvad ja sportlase arengut arvestavad põhimõtted	
3. Mäesuusataja treeningvahendid	3L/S
- mäesuusataja treeningvahendite iseloostus kehalise ja tehnilise ettevalmistuse aspektist lähtudes	
4. Mäesuusataja kehaliste võimete ealine areng ja selle arvestamine treeningtöös	4 L
- ealise arengu üldised alused ja selle iseärasused suusatajatel	
- erinevate võimete intensiivse arengu perioodid	
5. Mäesuusataja varustus, selle valik ja hooldus	3 L/S
- mäesuusataja varustus (suusad, saapad, kepid, kaitsmed)	
- varustuse valik, selle hooldus	
- treeningprotsessis kaasatav muu varustus	
6. Erinevate mäesuusaalade tehnikate alused	4 L/S
- slaamomi(SL) tehnika alused	
- suurslaalomi(SSL) tehnika alused	
- ülisuurslaalomi tehnika alused	
- kiirlaskumise(KL) tehnika alused	
- tehnika hindamise ja täiustamise võimalused	
7. Mäesuusataja tervis ja toitumine	2 L
- mäesuusataja tervist mõjustavad tegurid	
- suurimad terviseriskid ja nende ennetamine	
- toitumise alused mäesuusatajatel ja selle järgimine	
8. Mäesuusatamise treeningtingimused (regionaalsed/ Eesti keskused)	2 L
- Eesti mäesuusakeskused	
- Eesti keskuste kasutamise tingimused	
9. Valmistumine mäesuusatamise võistlusteks ja neil osalemine	2 L
- võistlustegevuse planeerimine	

- vahetu ettevalmistus
  - võistlustegevus, selle juhtimine
10. Mäesuusatamise treeningtöö juhendamine 2 S
- treeningtöö alused ja põhimõtted
  - mäesuusatamise treeningtöö planeerimine ja korraldus
  - treeningtegevuse läbiviimine
  - treeningtöö analüüsi alused
11. Ohutus ja turvalisus (kuidas vältida võimalikke ohuolukordi) 2L/S
- mäesuusataja ohutu käitumine
  - keskkonna ohutus

Treener II aste (tasemekoolitus 100 tundi, sellest 50 tundi mäesuusatamises)

Eesmärk : anda treenerile/ juhendajale süvendavalt teadmisi mäesuusatamise õppe- treeningtöö juhtimiseks ja korraldamiseks

Koolituse temaatika	Tunde
1. Võistlusmäärustiku tundmaõppimine (erinevad mäesuusalaad)	2 L
- slaalomi võistlusmäärustik - suurslaalomi võistlusmäärustik - ülisuurslaalomi võistlusmäärustik - kiirlaskumise võistlusmäärustik	
2. Mäesuusataja võistlustegevuse analüüs ja tulemust määravad tegurid	4 L/S
- mäesuusataja võistlustegevuse iseloomustus - mäesuusataja tulemust määravad tegurid - tegurite määratlemine ja nende arvestamine treeningtöös	
3. Mäesuusataja treeningu planeerimise alused	4 L/S
- suusataja treeningu etapiline planeerimine - erinevate perioodide määratlemine, nende eesmärgid ja sisu - tehtud töö analüüs ja hindamine	
4. Mäesuusataja kehaliste võimete areng läbi treeningprotsessi	4 L/S
- kehaliste võimete areng suusatajatel - erineva ea arengutega arvestamine - treeningvahendite ja meetodite kasutamine arengute tagamiseks	
5. Mäesuusataja treening- ja võistlusvarustus - selle valik ja hooldus	6 S
- mäesuusataja treening- ning võistlusvarustuse iseloomustus - varustus erinevates tingimustes treenimiseks ja võistlemiseks - mäesuusavarustuse hooldetöö alused	

6. Mäesuusataja tehniline ettevalmistus – erinevate alade sõidutehnika omandamine ja rakendamine	8 S
- mäesuusataja tehnika iseärasused, individuaalsete võimete arvestamine	
- tehnika individuaalne täiustamine	
7. Mäesuusataja funktsionaalse seisundi hindamise võimalused	4 L/S
- suusataja töövõime, selle hindamise võimalused	
- töövõime muutused treeningprotsessis, nende arvestamine treeningprotsessi juhtimisel	
8. Mäesuusataja tervisliku seisundi jälgimine, taastumine treeningutest	4 L/S
- tervisliku seisundi hindamise võimalused mäesuusatajatel	
- taastumine, selleks kasutatavad erinevad vahendid	
- treeningu ja taastumise tasakaal	
9. Mäesuusataja võistlustegevuse planeerimine ja teostus	4 S
- erinevad võistlustegevused, nende analüüs	
- võistlustegevuse detailne kavandamine	
- abistavate jõudude määratlus ja nende kasutamine	
- võistlustegevuse analüüs	
10. Mäesuusataja treeningprotsessi tagamise materiaalsed tingimused	4 L/S
- mäesuusataja treeningtingimused	
- treeninguks vajalike vahendite tagamine ja taustajõudude loomine	
- klubilise tegevuse võimalused ja koostööpartnerite leidmine	
11. Mäesuusataja treeningtöö seostamine muu tegevusega	2 L
- treeningtöö ja muu tegevus	
- ajarezhiimi kujundamine	
- täiendavate kohustuste ajastamine	
12. Eesti Suusaliit – selle töö mäesuusatamise korralduses	2 S
- ESL projektid mäesuusatamise arenguks	
- tegevusstrateegiad	
13. Võistluste läbiviimine	2 S
- võistluste läbiviimiseks vajalikud vahendid	

Treener III aste (tasemekoolitus 140 tundi, sellest 70 tundi mäesuusatamises)

Eesmärk : anda treenerile/ juhendajale veelgi süvendatumaid/ erialaseid teadmisi ja oskusi

Koolituse temaatika	Tunde
1. Mäesuusatamisalane erialane kirjandus ja uuringud	6 L/S
- PSIA(Professional Ski Instructors of America) mäesuusamaterjalid	

2. Mäesuusataja treeningprotsessi pikaajaline planeerimine 6 L/S
  - pikaajalise planeerimise põhimõtted
  - erinevate perioodide seostatus ja arengutendentside arvestamine
  - analüüs ja arengu korrigeerimine
3. Erinevate mäesuusatamise treeningmetoodikate analüüs 6 L/S
  - mäesuusataja treeningmetoodika alused
  - Eestis ja mujal maailmas rakendatavad meetodikad
4. Mäesuusataja funktsionaalse seisundi uuringud ja nende kasutamine treeningprotsessi juhtimisel 8 L/S
  - suusataja funktsionaalne seisund
  - seisundit muutvad tegurid ja nende arvestamine
5. Mäesuusatamise tehnika uuringud ja nende kasutamine treeningprotsessi juhtimisel 8 S
  - mäesuusataja tehniline ettevalmistus treeningu erinevatel etappidel
  - treeningtöös tehnika hindamisel tehniliste vahendite kasutamine
  - tehnika hindamine võistlustingimustes
6. Mäesuusataja tervisliku seisundi uuringud ja selle kasutamine treeningprotsessi juhtimisel 6 L/S
  - mäesuusataja tervislik seisund kui alus tulemuslikkusele
  - tervise hindamine treeningprotsessis
  - erialaselt enamlevinud ohud ja nende ennetamine
7. Suusahoole ja hooldetöö korraldus 8 S
  - hooldetöö eesmärgid ja tegevuskava erinevatel ettevalmistuse perioodidel
  - meeskonnatöö, tegevuste jaotamine ja terviksüsteemi kujundamine
8. Treening- ja võistlusrajad. Nende analüüs ja eripära arvestamine õppe- treeningtöö korraldamises 6 L/S
  - treening ja võistlutegevuseks kasutatavad nõlvad/rajad
  - tingimustest lähtuvad tegevused treening- ja võistlustegevuse korraldamisel
  - nõlvade, lume, jmt.olude spetsiifika arvestamine
9. Mäesuusataja psühholoogiline ettevalmistus ja selle arvestamine treeningutes ja võistlustel 6 L/S
  - psühholoogilise ettevalmistuse osast suusataja tegevuses
  - konkreetsete olukordade lahendamine
  - regulaarne psühholoogilise ettevalmistuse taseme hindamine
10. Mäesuusataja treeningtingimuste materiaalne tagamine – töö toetajate ja sponsoritega. Reklaam ja meedia 6 L/S
  - mäesuusatamise kui ala maine ja selle kujundamine
  - töö sponsorite ja toetajatega
  - suusatamise kui kaubamärgi kujundamine
  - suhtlemine meediaga
11. Mäesuusatamise võistlussüsteemid ja nende arvestamine

treeningprotsessi korraldamisel

4 L/S

- FIS-i ja ESL võistlussüsteemid ja nende arvestamine
- treeningprotsessi planeerimine lähtuvalt võistlussüsteemist

Märkus : L – töö loengulises vormis

S – töö seminari vormis nii teoreetiliste kui praktiliste tundidena, millele lisandub iseseisev töö

Tundide mahuline suhe määratletakse õppematerjalide ettevalmistamisel

Õppekava koostanud : Kerttu Siim

Kerttu.siim@mail.ee